

РЕШЕНИЕ

№ 5207

гр. София, 03.08.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 30 състав,
в публично заседание на 15.06.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мая Сукнарова

при участието на секретаря Милена Чунчева, като разгледа дело номер **3373** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба от Т. Й. Г., гражданин на Република Гърция, подадена чрез адв. Л. И., срещу писмо с изх.№ 94-00-5851/21.03.2022 г. на директора на Националното тол управление на Агенция „Пътна инфраструктура” при МРРБ, обективизиращо отказ за възстановяване на компенсаторна такса по заявление с вх.№ ЗКТ-21/11.02.2022 г.

С жалбата се твърди, че обжалваният отказ е незаконосъобразен и неправилен. Иска се отмяната му.

Ответникът – директорът на Националното тол управление на Агенция „Пътна инфраструктура” при Министерството на регионалното развитие и благоустройството /МРРБ/ в писмено становище и в открито съдебно заседание чрез процесуалния си представител юрк. С. Л. оспорва жалбата като неоснователна. Моли съда да я отхвърли. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд – София град, второ отделение, 30-ти състав, намира жалбата като подадена от надлежна страна, при наличие на правен интерес, в срока по чл.149, ал.1 от АПК и срещу акт, който подлежи на обжалване, доколкото същият съдържа отказ да бъде възстановена заплатена компенсаторна такса, с което пряко се засягат правата и законните интереси на адресата му, за процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

По делото не се спори, че жалбоподателят е собственик на товарен автомобил марка DAF, над 12 тона, с 5 и повече оси, с рег. № IAZ4440, както и че същият във връзка с ползването на платената пътна мрежа на Република България и в съответствие с техническите характеристики на товарния автомобил е заплатил следните такси:

1. 29,34 лв. за закупена маршрутна карта с идентификационен номер 21061241289815 с период на валидност от 14.24 ч. на 12.06.2021 г. до 14.15 ч. на 13.06.2021 г. за маршрут ГКПП О. – ГКПП К.;
2. 28,79 лв. за закупена маршрутна карта с идентификационен номер 21062683148915 с период на валидност от 05.11 ч. на 26.06.2021 г. до 05.00 ч. на 27.06.2021 г. за маршрут ГКПП К. - ГКПП О.;
3. 29,17 лв. за закупена маршрутна карта с идентификационен номер 21120521068008 с период на валидност от 03.01 ч. на 05.12.2021 г. до 03.00 ч. на 06.12.2021 г. за маршрут ГКПП О. – ГКПП К.;
4. 29,17 лв. маршрутна карта с идентификационен номер 2112270982116 с период на валидност от 20.44 ч. на 22.12.2021 г. до 20.30 ч. на 23.12.2021 г. за маршрут ГКПП О. – ГКПП К..

Във връзка с получена индикация от Електронната система за събиране на пътни такси по чл.10, ал.1 от Закона за пътищата /ЗП/ за засичане на ППС с рег. № IAZ4440 посочените движения били регистрирани като нарушения по чл.167а, ал.3 от ЗДВП. Поради това от страна на водача е била заплатена компенсаторна такса в размер на 750 лв. за всяко едно от четирите нарушения или общо – 3000 лв.

Предвид извършеното от жалбоподателя плащане, не е съставян акт за установяване на административно нарушение и не са предоставяни доказателства във връзка с твърдените нарушения.

Със заявление до Националното тол управление с вх.№ ЗКТ-21/11.02.2022 г. Т. Г. поискал възстановяване на заплатената от него сума, представляваща събрани компенсаторни такси по отчетените от управлението 4 нарушения.

С писмо с изх.№ 94-00-5851/21.03.2022 г. на директора на Националното тол управление е постановен отказ за възстановяване на заплатените от оспорващия компенсаторни такси – предмет на настоящото съдебно производство. С него е прието, че поради неправилно изписване на символи от регистрационния номер на процесното ППС в Електронната система за събиране на пътни такси са генерирани 4 броя нарушения, а именно: 1. нарушение № [ЕГН] от 13.06.2021 г. – закупена е маршрутна карта с идентификационен номер 21061241289815 за регистрационен номер ИДТ4440 и период на валидност от 14.24 ч. на 12.06.2021 г. до 14.15 ч. на 13.06.2021 г. за посочения в нея маршрут; 2. нарушение № [ЕГН] от 26.06.2021 г. – закупена е маршрутна карта с идентификационен номер 21062683148915 за регистрационен номер IAT4440 и период на валидност от 05.11 ч. на 26.06.2021 г. до 05.00 ч. на 27.06.2021 г. за посочения в нея маршрут; 3. нарушение № [ЕГН] от 05.12.2021 г. – закупена е маршрутна карта с идентификационен номер 21120521068008 за регистрационен номер IAT4440 и период на валидност от 03.01 ч. на 05.12.2021 г. до 03.00 ч. на 06.12.2021 г. за посочения в нея маршрут и

4.нарушение № [ЕГН] от 23.12.2021 г. – закупена е маршрутна карта с идентификационен номер 2112270982116 за регистрационен номер IAZ444Ц и период на валидност от 20.44 ч. на 22.12.2021 г. до 20.30 ч. на 23.12.2021 г. за посочения в нея маршрут. И четирите нарушения се изразявали в неправилно изписване на регистрационния номер на превозното средство, състоящо се в задаването на различни символи от тези, съдържащи се в номера - рег. № IAZ4440

От правна страна актът е мотивиран с разпоредбите на чл.167а, ал.3 от Закона за движение по пътищата /ЗДвП/ и чл.10б, ал.4 от Закона за пътищата /ЗП/.

При така установената фактическа обстановка, съдът при спазване на изискванията на чл.168, ал.1-3 от АПК за проверка на оспорения административен акт на всички основания по чл.146, т.1-5 от АПК, намира от правна страна, следното:

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган. Съгласно чл.10, ал.10 от ЗП, Агенция „Пътна инфраструктура“ осъществява правомощията на държавата във връзка със събирането на пътните такси по този член и функциите на лице, събиращо пътни такси, както и по управлението на смесената система за таксуване на различните категории пътни превозни средства на база време и на база изминато разстояние, както и дейността по практическото прилагане, въвеждането, функционирането и контрола на системата за събиране на пътните такси. Съгласно чл.21, ал.2 от ЗП, Агенция „Пътна инфраструктура“ е юридическо лице на бюджетна издръжка към министъра на регионалното развитие и благоустройството, със седалище С. и със специализирани звена: областни пътни управления, Национално тол управление и Институт по пътища и мостове. Според чл.22, ал.1 от ЗП Агенцията осъществява своята дейност чрез централна администрация и чрез специализираните звена по чл.21, ал.2, а ал.3 на същия текст гласи, че ръководителите на звената по ал.1 или упълномощени от тях длъжностни лица представляват агенцията във връзка с дейността, която осъществяват. Съгласно чл.33а, ал.1 от Правилника за структурата, дейността и организацията на работа на Агенция „Пътна инфраструктура“ /Правилника/, приет на основание чл.21д, ал.3 от ЗП Националното тол управление е специализирано звено, което изпълнява всички функции на агенцията като лице, събиращо пътни такси по чл.10, ал.1 и 2 от Закона за пътищата, по опериране на Електронната система за събиране на пътни такси по чл.10, ал.1 от Закона за пътищата, администриране събирането на пътни такси по чл.10, ал.1 и 2 от Закона за пътищата и осъществяване на контрол и надзор върху доставчиците на услуги за електронно събиране на такси за изминато разстояние - националните доставчици на услуги за електронно събиране на такси за изминато разстояние и доставчиците на Европейската услуга за електронно събиране на такси за изминато разстояние (ЕУЕСТ), и върху доставчиците на декларирани данни, с които агенцията има сключени договори. Според чл.33а, ал.2, т.4 от Правилника, Националното тол управление осъществява събирането на такси за ползване на платената пътна мрежа по време - винетни такси, и такси за изминато разстояние - тол такси, по републиканските пътища в обхвата, който е определен по чл.10, ал.3 от Закона за пътищата; Според чл.33а, ал.2, т.23 от Правилника Националното тол управление организира и контролира дейностите, които са свързани с установяване на ползване на платената пътна мрежа в нарушение на Закона за пътищата и Закона за движението по пътищата. Съгласно чл.33б, ал.3 Националното тол управление се ръководи и представлява от директор, който се назначава от управителния съвет на агенцията.

Тази правна регламентация обосновава компетентността на директора на Националното тол управление да издава актове от вида на оспорения в настоящото производство.

С оглед изявленията на страните и събраните по делото доказателства, съдът намира, че в хода на проведеното производство не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. В оспорения акт са посочени фактическите и правни основания за издаването му. В този смисъл съдът приема, че оспореното писмо отговаря на изискванията на чл.59, ал.2, т.4 от АПК.

Оспореният административен акт обаче е издаден в нарушение на материалния закон и в противоречие с целта на закона.

По силата на чл.10, ал.1 от ЗП за преминаване по платената пътна мрежа се въвежда смесена система за таксуване на различните категории пътни превозни средства и такси на база време и на база изминатото разстояние, а именно: по т.1 такса за ползване на платената пътна мрежа - винетна такса за пътни превозни средства по чл.10а, ал.7, като заплащането на винетната такса дава право на едно пътно превозно средство да ползва за определен срок платената пътна мрежа; и т.2 такса за изминатото разстояние - тол такса за пътни превозни средства по чл.10б, ал.3, като заплащането на тол таксата дава право на едно пътно превозно средство да измине разстояние между две точки от съответния път или пътен участък, като изминатото разстояние се изчислява въз основа на сбора на отделните тол сегменти, в които съответното пътно превозно средство е навлязло, а дължимите такси се определят въз основа на сбора на изчислените за съответните тол сегменти такси; таксата за изминатото разстояние се определя в зависимост от техническите характеристики на пътя или пътния участък, от изминатото разстояние, от категорията на пътното превозно средство, броя на осите и от екологичните му характеристики и се определя за всеки отделен път или пътен участък.

Съгласно чл.10, ал.2 от ЗП, при установено движение по платената пътна мрежа, когато за съответното пътно превозно средство не е заплатена съответната такса по ал.1, водачът на пътното превозно средство, неговият собственик или трето лице може да заплати компенсаторна такса, в който случай същият се освобождава от административнонаказателна отговорност. В този случай се освобождават от административнонаказателна отговорност и всички други лица, които могат да носят такава във връзка с конкретното пътно превозно средство. От тази регламентация следва извод, че правото да се ползва част от платената пътна мрежа се осъществява след заплащане на такса, определена със закон. Съответно ползването на платената пътна мрежа без предварително заплащане на определената от закона такса е правонарушение, за което може да бъде ангажирана административнонаказателната отговорност на правонарушителите. Изводът следва от разпоредбата на чл.179, ал.3б от Закона за движението по пътищата (ЗДвП), съгласно която собственик на пътно превозно средство от категорията по чл.10б, ал.3 от Закона за пътищата, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по чл.10, ал.1, т.2 от Закона за пътищата, включително в резултат на невярно декларираните данни, посочени в чл.10б, ал.1 от Закона за пътищата, се наказва с глоба в размер 2500 лв. Глобата се налага на вписания ползвател на пътното превозно средство, ако има такъв. Ако собственикът или вписаният ползвател е юридическо лице, се налага имуществена санкция в размер 2500 лв.

При установено нарушение - ползването на платената пътна мрежа без предварително заплащане на определената от закона такса, длъжностните лица от съответните служби за контрол могат да осъществяват контрол за спазването на изискванията по чл.10, ал.1, т.2 ЗП, като имат възможност да не предприемат действия по осъществяване на административнонаказателната отговорност на нарушителя, ако последният заплати компенсаторна такса по чл.10, ал.2 от ЗП.

Предвидената от законодателя компенсаторната такса има санкционен характер, тъй като основание за нейното плащане е нарушение, представляващо ползването на платената пътна мрежа без предварително заплащане на определената от закона такса. Следователно не е налице освобождаване от административнонаказателна отговорност, тъй като е налице нарушение, за което законът предвижда административно наказание, като в закона за него са предвидени два вида санкции – административно наказание „глоба“ или „имуществена санкция“ по чл.179, ал.3б от ЗДвП и компенсаторна такса по чл.10, ал.2 от ЗП. Така законодателят всъщност не е освободил административнонаказателно отговорното лице от административнонаказателна отговорност в хипотезата на чл.10, ал.2 от ЗП, а е освободил административният орган от провеждането на административнонаказателно производство в съответствие с изискванията на ЗАНН. Тук е мястото да се отбележи, че законодателят не е регламентирал изрична процедура за провеждането на производството по заплащане на компенсаторна такса при установяване ползването на платената пътна мрежа без предварително заплащане на определената от закона такса, нито е посочил всички елементи на фактическия състав на задължението за заплащането ѝ, респ. не е уредена и хипотезата на възстановяване на недължимо платена компенсаторна такса. Това, че законодателят не е регламентирал изрична процедура за провеждането на това производство обаче, не може да обоснове извод за липса на възможност за възстановяване на незаконосъобразно събрана компенсаторна такса. Тогава, когато държавата реши да санкционира дадено правонарушение, регламентацията трябва да бъде достъпна, разбираема, ясна и предвидима по отношение на предпоставките и реда за налагане на санкцията, нейния вид, средствата за защита на правните субекти, на която същите се налага. /прието с опр. № 12999/21.10.2020 г. по адм. дело № 9480/2020 г. на ВАС, седмо отделение/.

В случая не се спори, че процесният товарен автомобил има характеристиките на ППС по чл.10б, ал.3 ЗП - пътно превозно средства с обща технически допустима максимална маса над 3,5 тона. Следователно за преминаване по платената пътна мрежа за същото се дължи заплащане на такса по чл.10, ал.1, т.2 от ЗП. В случая съдът приема за установено, че дължимата такса по ал.1, т.2 на чл.10 от ЗП е била заплатена. Плащане на дължимата такса по чл.10, ал.1, т.2 ЗП се доказва от представените по делото копия от маршрутните карти, платени чрез електронната система БГ тол. Съгласно чл.16 от Наредбата за условията, реда и правилата за изграждане и функциониране на смесена система за таксуване на различните категории пътни превозни средства на база време и на база изминато разстояние пътни превозни средства от категорията по чл.10б, ал.3 от Закона за пътищата могат да ползват платената пътна мрежа след предварително заплащане на тол такса за деклариран предварително заявен маршрут. При предварителното заплащане на тол такса се издава маршрутна карта, която позволява на едно пътно превозно средство от категорията по чл.10б, ал.3 от ЗП да премине еднократно разстояние в обхвата на

платената пътна мрежа от начална до крайна точка, с допълнителни, предварително посочени междинни точки, които не могат да са повече от четири. Следователно маршрутната карта е доказателство за извършено плащане, съответно за право на ППС да се движи по платената пътна мрежа.

В случая по делото са приложени платежните документи за заплатена тол такса по описаните в обстоятелствената част на решението маршрутни карти.

Причина за заплащането на компенсаторната такса е станало приетото от органа въз основа на доклади – извадка от електронната система за събиране на пътни такси, заедно със статични изображения във вид на снимков материал на ППС с рег. № IAZ4440, според които от страна на водача на ППС е въведен некоректно регистрационният му номер.

Въпросът е може ли да се приеме, че в случая е налице невярно деклариране на регистрационния номер на ППС, съгласно чл.10б, ал.4, според който, размерът на дължимата за плащане тол такса се определя въз основа на реално получени декларирани тол данни, удостоверени по реда, предвиден в наредбата по чл.10, ал.7, или чрез закупуването на еднократна маршрутна карта, която дава право на ползвателя на пътя да измине предварително заявено от него разстояние по определен маршрут като същата важи само за пътното превозно средство, чийто регистрационен номер е бил правилно деклариран от собственика или ползвателя му. От съпоставката между представените по делото документи за заплащане на тол таксата и докладът от записите не може да се установи разлика в изписването на отделните знаци от регистрационния номер на ППС. Очевидно е, че данните са въведени електронно от водача на товарния автомобил, при което при получаване на разписката за заплащане на таксата същият не е могъл да разбере, че в системата е отразен различен регистрационен номер от номера на ППС, което той управлява, като така не може да се приеме, че същият се е съгласил с въведените от него данни в електронната система на А.. Дори да има разлика между знаковото изписване на номера, въведен от водача и истинския номер на превозното средство, тази разлика е останала неразличима за водача. При това положение последният не е могъл да коригира въведените от него данни. В случая за жалбоподателя е останало неясно, след като е заплатил съответните за преминаването си по пътищата от републиканската пътна мрежа такси и след като върху закупените от него маршрутни карти е отбелязан номерът на управляваното от него пътено превозно средство, каква е причината да се наложи да заплати и компенсаторна такса.

Доводите в насока, че със заплащането на компенсаторната такса заплащаният я е признал извършеното от него нарушение е несъстоятелно. Всъщност, ако компенсаторната такса не бъде заплатена

за лицето се оказва невъзможно да напусне в рамките на срока за преминаване границите на страната. Разпоредбата на чл.10е, ал.2 от ЗП въвежда забрана за напускането на страната на ППС, за което компенсаторна такса не е заплатена.

От представените по делото квитанции се установява, че компенсаторните такси са заплатени в посочения от жалбоподателя размер. След като неоснователно е прието от органа, че не е била заплатена дължимата тол такса за ползване на републиканската пътна мрежа от оспорващия, същият не е следвало да заплаща и компенсаторна такса за четири нарушения в общ размер на 3000 лв. и съответно посочената сума следва да бъде възстановена.

Не може да се тълкуват в ущърб на ползвателите на платената пътна мрежа несъвършенствата на електронната система за събиране на пътни такси. Както вече беше казано, дори и водачът да е въвел некоректно регистрационния номер на ППС, от издадената разписка за заплащането на тол таксата, в която фигурира правилно изписаният номер на превозното средство, същият не може да отчете допуснатата грешка и съответно да я поправи.

По изложените съображения оспореният отказ за възстановяване на компенсаторна такса по заявление с вх.№ ЗКТ-21/11.02.2022 г., обективиран в писмо с изх.№ 94-00-5851/21.03.2022 г. на директора на Националното тол управление на Агенция „Пътна инфраструктура” при МРРБ следва да бъде отменен, а преписката – изпратена на административния орган за произнасяне по заявление с вх.№ ЗКТ-21/11.02.2022 г., подадено от Т. Й. Г., при съобразяване с дадените с мотивите на настоящото решение указания по тълкуване и прилагане на закона.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2, предл. второ от АПК, Административен съд – София град, второ отделение, 30-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Т. Й. Г., гражданин на Република Гърция, отказ за възстановяване на компенсаторна такса по заявление с вх.№ ЗКТ-21/11.02.2022 г., обективиран в писмо с изх.№ 94-00-5851/21.03.2022 г. на директора на Националното тол управление на Агенция „Пътна инфраструктура” при Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

ИЗПРАЩА преписката на директора на Националното тол управление на Агенция „Пътна инфраструктура” при Министерството на регионалното развитие и благоустройството за ново произнасяне по заявление с вх.№ ЗКТ-21/11.02.2022 г., подадено от Т. Й. Г., при съобразяване с дадените с мотивите на настоящото решение указания по тълкуване и прилагане на закона.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщението пред тричленен състав на Върховния административен съд.

Съдия: